

KASVISTOINVENTOINTIRAPORTTI

SIIRI I

Raisio

Päivi Heino
2003

Tutkimuskohde

Raision Siiri 1 sijaitsee Raision kaakkoisosassa peruskarttakoordinaattien X= 6707 40 ja Y= 565 45 välillä (pk- lehti 1043 09 Raisio). Tutkitut alueet ovat pinta-alaltaan yhteensä noin 4125 m²

Tutkimuksen tarkoitus

Kasvillisuuskartoitus on tehty 8.7. ja 14.7.2003 Museovirastolle. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Raision Siiri 1:den kasvillisuus sekä kartoittaa mahdollisten harvinaisten tai suojeltavien tai muinaiseen ihmistoimintaan ilmeisesti liittyneiden lajien löytäminen.

Yleiskuvaus

Siiri 1 sijaitsee Raision kaupungin kaakkoisosassa, Raision joen länsipuolella. Tämä muinaisjäännösalue on 1.2 km päässä Raision tien ja moottoritien risteyksestä eteläkaakossa sijaitsevalla metsäisellä kalliosaarekkeella. Alue on matala kallioniemeke.

Raision Siiri 1 on polttokenttäkalmisto, jonka hautauksista suurin osa ajoittuu viikinkiajalle. Alue on erittäin rikaslöytöinen ja sieltä löytyneet esineet, mm. soljet, sormukset ja keihään kärjet, ovat noin 1000- 1100 vuotta vanhoja. Aluetta on hoidettu niittämällä ja puita harventamalla 1990- luvun alusta lähtien. Siiri 1:n välittömässä läheisyydessä, noin 100 metrin päässä sijaitsee Siiri 2, joka on rautakautinen kalmisto tai asuinpaikka.

Tutkimusalueita on kaksi. Alue 1 on niitty, joka rajoittuu länsipuolella pieneen ojaan sekä asutukseen, itäpuolella muutamaa suureen puuhun ja pohjoisessa kävelytiehen. Etelässä niitty rajoittuu osin kalliosaarekkeeseen sekä kataja- ja mäntyryhmittymiin.

Alue 2 käsittää kalliosaarekkeen, joka rajoittuu etelä- sekä länsipuolelta asutukseen sekä itäpuolelta tihenevään sekametsään. Pohjoispuolella alue rajoittuu niittyyn. Kalliosaarekkeiden lisäksi alueella on pienialaisia maalaikkuja, jotka sijaitsevat kallioiden väleissä siellä täällä. Niillä kasvaa paikoin niitty- ja ketomaisia kasveja.

Kasvillisuus

Tutkimusalue 1 on niitty, joka on aurinkoinen ja hyvin lämmin kasvupaikka. Valtalajeina ovat nurmipuntarpää, puna- apila, aholeinikki, matarat sekä koiranputki. Laikuittain kasvaa runsaasti lisäksi päivänkakkaraa, hiirenvirnaa sekä särmäkuismaa. Niityn läntinen puoli on selvästi enemmän heinävaltaisempaa kuin itäinen puoli. Läntisellä puolella nurmipuntarpää kasvaa hyvin vallitsevana. Alueen eteläreunalla, lähellä kalliosaarekettä, kasvaa jonkin verran kuivempien paikkojen ketokasvillisuutta, kuten sikongervoa, mäkitervakkoa, ketoneilikkaa, siankärsämöä, kissankelloa ja keltamataraa. Niityn pohjoiselta puolelta löytyy harvaksel-

taan pukinpartaa.

Niityn keskellä on kookas rauduskoivu maisemapuuna. Alueen itäreunalla kasvaa suuria puita, kuten mäntyä, raitaa, vaahteraa, rauduskoivua, pihlajaa ja muutama pieni katajan taimi. Katajia on suurempana ryhmänä niityn etelänpuoleisella reunalla. Itäreunalla esiintyy myös mesiangervoja suurehkona ryhmittymänä, muualta tutkitulta alueelta ei tätä kasvia löytynyt. Kävelytien reunassa kasvaa raitaa pienehköinä taimina. Alueen länsipuolella on niittykasvillisuuden seassa pienialainen kalliopaljastuma. Kasvillisuus sen ympärillä on lähinnä tyypillistä kuivan paikan lajistoa, mm. keltamaksaruohoa sekä siankärsämöä.

Tutkimusalue 2 on kuiva ja paikoin paahteinen kallioalue. Kalliopaljastumien välissä on pieniä maalaikkuja, aurinkoisia rinteitä, joista osa on reheviäkin. Aurinگون paahteessa tosin osa laikkujen kasvillisuudesta on hyvinkin kuivunutta. Maisemaa hallitsevat yksittäiset, komeat männyt sekä pylväskatajat. Joukossa on myös pihlajan taimia sekä alueen reunoilla koivua. Enemmistö kasvillisuudesta on erilaisia heiniä, kuten juolavehänä, nurmipuntarpää sekä metsälauha. Lisäksi runsaina kasvustoina esiintyy mäkitervakkoa, siankärsämöä, huopakeltanoa, ahosuolaheinää sekä kalliokielloa. Indikaattorilajina pidettyä sikoangervoja esiintyy alueella myös runsaasti. Lisäksi mustikka on yleinen lähinnä kalliopaljastuman ympärillä.

Alueen itäreunalla kasvaa kitukasvuisia, osin kuivuneita ja kuolleita puita, pääasiassa mäntyjä. Puusto on erittäin tiheää ja pienikorkuista.

Tulosten tarkastelu

Siiri 1:den kasvillisuus on tyypillistä niittykasvillisuutta sekä kuivempien paikkojen keto- ja kalliokasvillisuutta. Etenkin kalliokasvillisuuden joukossa kasvaa muutamia ihmistoiminnan seurauksena levinneitä tulokaskasveja. Useilla lajeilla on selvä kytkös jopa muinaisasutukseen. Sikoangervo lienee merkityksellisin ja sitä pidetäänkin eräänlaisena indikaattorilajina ilmentämään esihistoriallisia asuinpaikkoja. Sikoangervoja on myös käytetty aikanaan rohdoskasvina vatsavaivoihin.

Kallion ja niityn länsipuoliselta reunalta mäntyryhmittymän luota löytyneen syyllä-linnunherneen esiintymät keskittyvät yleensä rautakautisen asutuksen lähistöille, vaikkakin se luetaan nykyisin alkuperäiskasvistoomme kuuluvaksi. Myös nuokukohokin, samoin kuin alueelta löytyneen pölkkyruohon, kasvupaikat ovat yleensä ihmistoiminnan luomia ketoja, kivikkokumpareita tai rautakautisia kalmistoalueita, vaikka ne molemmat ovatkin alkuperäisiä kasveja Suomessa. Tutkitulta alueelta, sekä niityltä että kallioalueelta löytynyt särmäkuisma on yleinen, mutta vanha tulokas. Sitä on aikoinaan käytetty kasvilääkinnässä mm. parantamaan kihtiä, mutta myös viinan ja oluen maustamiseen.

Niityltä löytynyt pukinparta on erikoinen kasvi, sillä sen kukat ovat auki ainoastaan varhain aamuisin ja ne sulkeutuvat jo ennen puolta päivää. Pukinparta on ihmisen mukana kulkeutunut kasvi ja sitä on käytetty ruokakasvina. Pukinparran syksyllä kerättyjä ja keitettyjä juuria on pidetty jopa Pohjolan parhaana ruokakasvina. Kallioalueella kasvava nurmilaukka on muinaistulokas ja sitä pidetään lisäksi Lounais- Suomen rautakautisten paikkojen ilmaisijalajina. Nurmilaukka on levinnyt ihmisen mukana ja sitä on pidetty mauste- ja rohdoskasvina.

Alue on vuosittaisen niiton seurauksena edustava kohde. Niitty on niiton seurauksena muodostunut värikkääksi kukkaloistoksi. Kallioalueelta löytyy kuitenkin runsaammin ihmistoimintaan liittyviä kasveja kuin niityltä. Niityn ja kalliolla sijaitsevien rinnelaikkujen hoidoksi sopii jatkossakin niitto kasvien kukinnan jälkeen sekä mahdollisten pensaiden liiallisten vesojen (mm. vadelma) tai puiden taimien poisto. Kalliopaljastuman aluetta ympäröi runsas ja paikoin tiheä puusto, mutta puita ei tule kaataa, sillä asutus on aivan alueen reunan rajalla. Tiheämmällä puustolla taataan alueen omaleimaisuuden säilyminen sekä asutukselle ja pihoil- le asumisrauhaa.

Kasvillisuuskartoituksen ajankohdasta johtuen joitain alueen kasvilajeja, mm. ke- väiset kukkijat, on mahdollisesti jäänyt tunnistamatta.

Raisio, Siiri: Kasviliestat, yksilörunsaus arvioituna asteikolla 1- 5

Alue 1: Niitty

Puut ja pensaat:

Acer platanoides	vaahtera	1
Betula pendula	rauduskoivu	2
Juniperus communis	kataja	2
Picea abies	kuusi	1
Pinus sylvestris	mänty	2
Salix caprea	raita	2
Sorbus aucuparia	pihlaja	2

Ruohovartiset:

Achillea millefolium	siankärsämö	2
Achillea ptarmica	ojakärsämö	2
Agrostis sp.	röllit	2
Alopecurus pratensis	nurmipuntarpää	5
Anthriscus sylvestris	koiranputki	3
Arabis glabra	pölkkyruoho	1
Artemisia vulgaris	pujo	1
Calamagrostis canescens	viitakastikka	2
Campanula patula	harakankello	2
Campanula rotundifolia	kissankello	2
Carduus crispus	kyläkarhiainen	1
Deschampsia cespitosa	nurmilauha	3
Deschampsia flexuosa	metsälauha	2
Dianthus deltoides	ketoneilikka	1
Equisetum arvense	peltokorte	1
Festuca pratensis	nurminata	2
Filipendula ulmaria	mesiangervo	1
Filipendula vulgaris	sikoangervo	1
Galium boreale	ahomatara	2
Galium verum	keltamatara	3
Hieracium umbellatum	sarjakeltano	1
Hypericum maculatum	särmäkuisma	3
Juncus conglomeratus	keräpäävihvilä	1
Lathyrus pratensis	niittynätkelmä	2
Leucanthemum vulgare	päivänkakkara	3
Lychnis viscaria	mäkitervakko	1
Phleum pratense	timotei, nurmitähkiö	2
Pilosella officinarum	huopakeltano	2
Pimpinella saxifraga	pukinjuuri	2
Poa annua	kylänurmikka	2
Potentilla argentea	hopeahanhikki	1
Ranunculus acris	niittyleinikki	2
Ranunculus polyanthemus	aholeinikki	1
Ranunculus repens	rönsyleinikki	1

Rumex acetosa	niittysuolaheinä	2
Rumex longifolius	hevonhierakka	1
Sedum acre	keltamaksaruoho	1
Senecio viscosus	tahmavillakko	1
Stellaria graminea	heinätähtimö	4
Taraxacum officinale	voikukka	2
Tragopogon pratensis	pukinparta	1
Trifolium hybridum	alsikeapila	1
Trifolium medium	metsäapila	1
Trifolium pratense	puna- apila	4
Trifolium repens	valkoapila	2
Tussilago farfara	leskenlehti	1
Veronica chamaedrys	nurmitädyke	2
Viola cracca	hiirenvirna	3

Alue 2: Kalmisto ja kallioalue

Puut ja pensaat:

Acer platanooides	vaahtera	1
Juniperus communis	kataja	3
Betula pendula	rauduskoivu	1
Picea abies	kuusi	1
Pinus sylvestris	mänty	4
Rubus idaeus	vadelma	2
Sambucus racemosa	tertuselja	1
Sorbus aucuparia	pihlaja	3

Ruohovartiset:

Achillea millefolium	siankärsämö	2
Agrostis sp.	röllit	2
Allium oleraceum	nurmilaukka	1
Alopecurus pratensis	nurmipuntarpää	3
Anthoxanthum odoratum	tuoksusimake	1
Avenula pubescens	mäkikaura	1
Calluna vulgaris	kanerva	1
Campanula rotundifolia	kissankello	1
Carex ovalis	jänönsara	1
Convallaria majalis	kielo	2
Deschampsia flexuosa	metsälauha	3
Dianthus deltoides	ketoneilikka	2
Dryopteris filix-mas	kivikkoalvejuuri	1
Elymus repens	juolavehnä	3
Epilobium angustifolium	maitohorsma	2
Festuca ovina	lampaannata	1
Festuca pratensis	nurminata	1
Filipendula vulgaris	sikoangervo	2
Fragaria vesca	ahomansikka	2
Galeopsis bifida	peltopillike	2

Galium boreale	ahomatara	2
Galium verum	keltamatara	2
Hypericum maculatum	särmäkuisma	2
Lathyrus linifolius	syylälinnunherne	1
Lathyrus pratensis	niittynätkelmä	1
Luzula multiflora	nurmipiippo	2
Lychnis viscaria	mäkitervakko	3
Phleum pratense	timotei, nurmitähkiö	1
Pilosella officinarum	huopakeltano	3
Pimpinella saxifraga	pukinjuuri	1
Poa annua	kylänurmikka	1
Polygonatum odoratum	kalliokielo	3
Potentilla argentea	hopeahanhikki	1
Ranunculus acris	niittyleinikki	1
Ranunculus polyanthemus	aholeinikki	1
Rumex acetosa	niittysuolaheinä	1
Rumex acetosella	ahosuolaheinä	2
Sedum acre	keltamaksaruoho	2
Sedum telephium	isomaksaruoho	2
Senecio viscosus	tahmavillakko	2
Silene nutans	nuokkukohokki	2
Stellaria graminea	heinätähtimö	1
Trifolium medium	metsäapila	2
Trifolium repens	valkoapila	1
Vaccinium myrtillus	mustikka	2
Veronica chamaedrys	nurmitädyke	2
Veronica officinalis	rohtotädyke	2
Viola arvensis	pelto- orvokki	1